

Βακτηριδιακή καφέ σήψη της πατάτας - ένας νέος каранτινικός εχθρός για τη Βουλγαρία

Συμπτώματα της ασθένειας - μέρος 2

Автор(и): Елка Димитрова, н-к отдел "Фитопатология и ФСД"; Милена Димова, гл. експерт в ЦЛКР

Дата: 16.03.2015 Брой: 3/2015

Στις Πατάτες

Τα φυτά παρουσιάζουν μαράγματα φύλλων και βλαστών κατά τη διάρκεια της ημέρας και ανάκαμψη τη νύχτα, μέχρι το σημείο όπου τα φυτά δεν μπορούν πλέον να αναρρώσουν και πεθαίνουν, αλλά διατηρούν το πράσινο χρώμα τους για κάποιο χρονικό διάστημα. Σε ύψος 2,5 cm πάνω από το έδαφος, μια διαμήκης τομή του βλαστού αποκαλύπτει το μαύρισμα των αγγειακών δεσμίδων και το σχηματισμό κοιλοτήτων. Όταν οι αγγειακές δεσμίδες διατεμνούνται, ένα γαλακτώδες-λευκό κολλώδες έκκριμα αναβλύζει από αυτές.

Τα συμπτώματα στους κόνδυλους μπορεί να είναι έντονα εκφρασμένα ή να απουσιάζουν εντελώς. Από μολυσμένους κόνδυλους με υψηλό βαθμό μόλυνσης, ένα λευκό έκκριμα αναβλύζει στην περιοχή των "ματιών". Μετά την διαμήκη τομή τους, από μάτι σε μάτι, παρατηρείται νέκρωση και

μαύρισμα του αγγειακού δακτυλίου. Από τις αγγειακές δεσμίδες στην επιφάνεια της τομής, ένα κρεμώδες-λευκό, λιπαρό βακτηριακό έκκριμα αναβλύζει αυθόρμητα (χωρίς πίεση). Με πρόωρη μόλυνση των φυτών, οι κόνδυλοι δεν σχηματίζονται πάντα ή είναι πολύ μικροί.

Στις Ντομάτες

Υπό συνθήκες βέλτιστες για την ανάπτυξη του βακτηρίου, τα νεαρά φύλλα μαραίνονται και στη συνέχεια ολοκληρω το φυτό. Προσθετικές ρίζες σχηματίζονται στη βάση των φυτών. Το βακτήριο αναπτύσσεται στους αγγειακούς δεσμούς του βλαστού, καταστρέφοντάς τους πλήρως. Σε μια εγκάρσια τομή, ένα λευκό ή ανοιχτό-κίτρινο βακτηριακό έκκριμα αναβλύζει από τους καφέ ιστούς του φυτού.

Τα συμπτώματα της καφέ σήψης στους κόνδυλους μοιάζουν πολύ με αυτά που προκαλούνται από τη σήψη του δακτυλίου (*Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*). Η διάκριση μεταξύ των δύο βακτηρίων καραντίνας στις πατάτες και ο ακριβής προσδιορισμός του βακτηρίου *Ralstonia solanacearum* πραγματοποιείται μόνο στο Κεντρικό Εργαστήριο Φυτοκαραντίνας, υπό αποστειρωμένες εργαστηριακές συνθήκες χρησιμοποιώντας βιολογικές, βιοχημικές, ανοσολογικές (IF, ELISA) και μοριακές (PCR, PCR σε πραγματικό χρόνο) αναλυτικές μεθόδους.

Στη Βουλγαρία, η καφέ σήψη υπόκειται σε συστηματική επιτήρηση και έλεγχο στο πλαίσιο ενός εθνικού προγράμματος παρακολούθησης "Φυτοϋγειονομικός Έλεγχος Πατάτας".

Το βακτήριο ανακαλύφθηκε για πρώτη φορά στο Κεντρικό Εργαστήριο Φυτοκαραντίνας στη Σόφια το 2007 σε πατάτες για κατανάλωση που εισήχθησαν από την Αίγυπτο. Η μολυσμένη παρτίδα καταστράφηκε και η χώρα εξαγωγής ενημερώθηκε.

Το 2010, μια νέα μόλυνση από *Ralstonia solanacearum* διαπιστώθηκε σε μια παρτίδα πατάτας για κατανάλωση που εισήχθη από την Τουρκία και προοριζόταν για τη Γερμανία.

Η μολυσμένη παρτίδα (21,5 τόνοι) καταστράφηκε και ενημερώθηκαν και οι δύο χώρες.

Τον Σεπτέμβριο του 2014, η ασθένεια βακτηριακή καφέ σήψη σε πατάτες ανακαλύφθηκε για πρώτη φορά εντός της επικράτειας της χώρας στην περιοχή της Βούργας. Λήφθηκαν άμεσα μέτρα για την εξάλειψη της μόλυνσης και τον περιορισμό της διάδοσής της.

Τα ΜΕΤΡΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ρυθμίζονται από την Οδηγία Αρ. 11 της 10ης Απριλίου 2001, για τον έλεγχο της βακτηριακής καφέ σήψης και περιλαμβάνουν:

- Οι μολυσμένοι κόνδυλοι, φυτά και φυτικά απόβλητα καταστρέφονται. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για βιομηχανική επεξεργασία ή ως ζωοτροφή μετά από θερμική επεξεργασία, υπό τον έλεγχο των ελεγκτών, εάν δεν υπάρχει κίνδυνος εξάπλωσης της μόλυνσης.
- Οι μολυσμένες περιοχές τίθενται υπό καραντίνα και καθορίζονται ζώνες προστασίας για την προστασία γειτονικών περιοχών ελεύθερων από την ασθένεια.
- Η καλλιέργεια πατάτας και άλλων ξενιστών φυτών σε περιοχές με διαπιστωμένη μόλυνση απαγορεύεται για πέντε συνεχόμενα χρόνια.
- Η αμειψισπορά πραγματοποιείται υπό τον έλεγχο των ελεγκτών φυτοπροστασίας.

Για την πρόληψη της μεταφοράς και εξάπλωσης της μόλυνσης, είναι σημαντικό να εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα:

- φύτευση πιστοποιημένου σπόρου·
- απολύμανση των χώρων αποθήκευσης και των αποθηκών πατάτας πριν και μετά το τέλος του έτους συγκομιδής, καθώς και των μηχανημάτων και του εξοπλισμού πριν από την επεξεργασία κάθε περιοχής·

Απολυμαντικά με αποδεδειγμένη αποτελεσματικότητα είναι: 3-5% διάλυμα Υδροξειδίου του νατρίου (καυστική σόδα), 1% διάλυμα Verikal (βασής αλδεΰδης), 24% διάλυμα αμμωνίου, Menno Florades (απολυμαντικό κατά φυτοπαθογόνων βακτηρίων, μυκήτων και ιών) καθώς και 1,5% διάλυμα Persteril (απολυμαντικό με βακτηριοκτόνο δράση).

- αφαίρεση των φυτικών υπολειμμάτων, τα οποία είναι πιθανοί φορείς του *Ralstonia solanacearum*·
- αμειψισπορά.

Εάν υποψιάζεστε την παρουσία της ασθένειας, επικοινωνήστε αμέσως με τους ελεγκτές φυτοπροστασίας στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Ασφάλειας Τροφίμων για βοήθεια.